

Přednáška o životě a díle P. Antonína Láníka

Přednáška o životě a díle P. Antonína Láníka se uskutečnila dne 9. února 2020 ve farním sále Římskokatolické farnosti ve Vážanech nad Litavou, kde bylo přítomno 28 posluchačů. Přednáška se konala u příležitosti 70. výročí ustanovení a příchodu P. Láníka do Vážan nad Litavou. Bylo to 1. září 1949. Přednášel Karol Frydrych ze Slavkova u Brna, který přednášku rozdělil do následujících sekcí. Jednalo se o sekce rodové kořeny, studium, kněžské působíště, violista a houslista, varhaník, sbormistr a dirigent, aranžér a skladatel, organolog.

P. Antonín Láník se narodil 7. 5. 1921 v bývalém Kounicově paláci na náměstí Svobody v Brně (dnes zde stojí budova Komerční banky). Základní vzdělání získal na obecné chlapecké škole, vystudoval české klasické gymnázium. Po maturitě studoval na brněnském Biskupském teologickém učilišti. Během 2. světové války byl odveden na nucené práce do Německa. Dne 2. 3. 1947 byl vysvěcen na jáhna a dne 5. 7. 1947 přijal na Petrově kněžské svěcení.

Nejprve první kněžské působíště bylo od roku 1947 v Jaroměřicích nad Rokytnou a do 1. 9. 1949 byl jmenován kaplanem v Šaraticích a zároveň administrátorem ve Vážanech nad Litavou, kde působil až do 1. 3. 2005, kdy odešel do Domova sv. Alžběty na Žernůvku u Tišnova. U příležitosti 80. narozenin obdržel P. Láník dne 7. 5. 2001 Čestné občanství obce Vážany nad Litavou. Za 60 let věrné kněžské služby mu z vděčnosti udělil dne 5. 7. 2007 apoštolské požehnání papež Benedikt XVI. Při diamantovém kněžství se stal dne 5. 7. 2007 terciářem řádu premonstrátů v Nové Říši.

Hrával na violu a housle. Hru na varhany vykonával ve farním kostele Neposkvrněného početí Panny Marie na Křenové a v Sankt Lorenze im Mürzthal v Severním Štýrsku. Jedinou dochovanou nahrávkou jeho varhanního umu je magnetofonová kazeta Pouť a vánoce v Žarošicích vydaná v roce 1996. Od útlého věku jej fascinovala figurální hudba brněnských kostelů. Na gymnáziu založil a řídil mužský sbor Brněnská šestnáctka. Sbornistrovské inspirace vstřebával rovněž v prvních letech studia biskupského alumnátu. Po návratu z nucených prací vedl chrámový sbor v Brně – Zábřovicích. Největší hudební událostí Antonína Láníka v roli sbormistra byl koncert na Slovanském sjezdu na Velehradě v roce 1946. V Jaroměřicích nad Rokytnou vedl dva pěvecké sbory – mužský a dětský, v Šaraticích pak dětský sbor a sbor dospělých. Systematicky budoval hudební archiv. Největší hudební inspirací byl pro P. Láníka Radostná cesta k Staré Matce Boží Žarošské. Na podněty II. vatikánského koncilu (1962 – 1965) a tím vzniklá nová situace v církvi, zareagoval kompozicí České mše chorální, zpěvů ke svěcení ratolestí a průvodu Květné neděle, 12 responsoriálních žalmů a 6 zpěvů aleluja před evangeliem. Složil 7 českých ordinárií pro lid Boží obecný a varhany. Za dílo Lidové ordinárium poutníků moravských z roku 1972, získal v roce 1976 P. Láník v celostátní soutěži ordinárií čestné uznání České liturgické komise v Praze. Největší skladbou šaratického kněze je Česká mše vánoční z roku 1956 pro sóla, dětský sbor, malý orchestr a varhany. P. Láník miloval zvuk varhanního pléna. Soustavným zájmem, samostudiem a konzultacemi s významnými odborníky se vypracoval na předního znalce varhan své doby. Jako expert v oboru organologie byl z pověření kapitulního ordinariátu od

roku 1965 zván ke stavbě a opravě mnoha varhan brněnské diecéze. Zúčastnil se rovněž mnohých Organologických setkání Sekce přátel varhan pořádaných pod hlavičkou Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně. V roce 1956 nechal v Šaraticích postavit třimanuálové varhany s pedálem. P. Antonín Láník měl mnoho dalších aktivit např. zasedal několikrát u Jeho Eminence kardinála Františka Tomáška v ústřední hudební sekci liturgické komise, kde inicioval celostátní soutěž ordinárií. Zastával rovněž post hudebního referenta slavkovského děkanství. Na věčnost odešel 10. června 2014 v Domově sv. Alžběty na Žernůvce. Je pochován na místním hřbitově v Šaraticích.

Jaký vlastně otec Antonín byl? Předně vynikající člověk nezměrného optimismu, rovného charakteru, přející povahy, srdečný, empatický. Proslul jako výborný kazatel, dovedl vést fundovaný rozhovor či diskusi. Přes všechny hudební aktivity si plně uvědomoval, že jeho prioritou je duchovní poslání – a k tomu přistupoval velmi zodpovědně. Byl tmelem a respektovanou autoritou farnosti. Vedl příkladný kněžský život prostoupený otcovskou péčí o farnost a farníky. Pomohl mnoha lidem lidskou sounáležitostí i materiálně. Ačkoliv nelpěl na pozemských hodnotách, velmi ho ranila ztráta violy při vykradení fary na přelomu milénia.

Epilog – Reverendus Dominus Antonín Láník bezesporu patřil k nejvýznamnějším kněžím – hudebníkům 2. poloviny 20. století v naší vlasti. V jeho hudební činnosti můžeme zřetelně vidět pět směrů – organologický, zájem o liturgický zpěv, interpretační (violista, houslista, sbormistr, varhaník), skladatelský, hudebně organizační.

Takového kněze byste mezi ostatními hledali lucernou.

Zdeněk Zouhara – brněnský hudebník, skladatel a muzikolog

Upravil: Ing. Jaroslav Řezáč
10. 2. 2020